

ISUS RASPETI

Ludost križa

KRIŽ ZA UČENIKE

Privi su kršćani tijekom vremena razmišljali zašto je Isus i zbog čega umro na križu? Za Isusove učenike Kristovo raspeće bilo je šokantno jer oni su se nadali da je Isus: «Onaj koji će otkupiti Izraela.» Nevjerojatno je da na taj, sramotni, način završi netko tko je bio silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom.

Isus je učenike svojom smrću na križu razočarao. Time se njihova nada u Mesiju slomila. Prva reakcija na Isusovu smrt bijaše **bijeg**. O tome nam lijepo svjedoči evanđelist Luka u putu dvojice učenika u Emaus. Evanđelja nam također govore kako su učenici iz daljine pratili Isusovo razapinjanje, a nakon njegove smrti zatvorili su se u strahu da i sami ne budu osuđeni zbog poznanstva s Isusom.

KRIŽ ZA ŽIDOVE I POGANE

«Mi propovijedamo Krista raspetoga, sablazan za Židove ludost za pogane.» Tim riječima Pavao izražava spontani odgovor svakog čovjeka kad se nađe u prisutnosti otkupiteljskog križa.

Za grčko-rimski svijet bilo je sablažnjivo da bi spas mogao doći po raspeću. Kazni koja je bila pridržana za robove i koja nije bila samo okrutna, već i sramotna. Jedan od najstarijih prikaza razapinjanja, koji imamo, jest jedna karikatura. Isus je prikazan na križu s magarećom glavom. Rimljani su htjeli time izrugati Isusa i prikazati ga smiješnim.

(Grci nisu mogli misliti da bi Bog mogao završiti na križu. Za njih je to ludost, čista i krajnja bezumnost. Oni su posvema zaokupljeni spekulativnom filozofijom. Kod njih nitko nije uživao veću čast od njihovih istaknutih mislilaca. S uzvišenih vrhunaca svoje kulture, kao barbare prezirali su sve koji nisu znali cijeniti njihovu mudrost. Nije im bilo važno što se ta mudrost znala često izroditi u besmislene sofizme. Filozof Prokor spominje «visoku razinu intelektualne percepcije u grčkih filozofa» te «uzvišenost mnogih njihovih tekstova». Međutim, potom dodaje : «No sve to ipak nema silu da spasi čovječanstvo».

Za Židove je još teže bilo vjerovati kao bi sa križa moglo doći spasenje. Zar da otkupljenje pribavi leš, ta nečista tvar koje se trebalo što prije otarasiti, osuđenik koji je obješen na drvo i koji na sebi nosi biljeg Božjeg prokletstva.

(Židovi su s druge strane bili ljudi koji su čvrsto stajali na zemlji, pokazujući vrlo malo zanimanja za spekulativno razmišljanje. Zahtijevali su dokaze, a zanimala ih je prije svega praktična strana stvari. Boga su shvaćali kao onoga koji se kroz povijest objavljivao putem znakova i silnih čuda. U skladu s takvim shvaćanjem i od Gospodina su zahtijevali znakove. Mesiju su zamišljali kao onoga koga potvrđuju zapanjujuća očitovanja sile i veličanstvenosti. A raspeti Mesija za njih je bio proturječan pojam.)

Možemo reći da se ova sablazan križa nastavlja sve do naših dana. Mnogima je i danas Isusov svršetak na križu provokativan. Stoga ne mogu više podnijeti križ u školskim prostorijama, u svojim domovima, na planinskim vrhovima, na raskršćima. Osobiti je mnogima koji svoje spasenje traže u istočnjačkim religijama ili u ezoterici Isus danas manje simpatičan, jer ih podsjeća na trpljenje. Sve je više ljudi koji se odvrćaju od Isusa jer se tu previše govori o trpljenju. Križ, misle oni, predstavlja trpljenje. To čovjeku ne čini dobro. To ga potlačuje i potiče na pobunu.

KRIŽ ZNAK BOŽJE LJUBAVI PREMA ČOVJEKU

Za kršćane je križ znak Božje ljubavi, kojom je Bog ljubio čovjeka do kraja. Mnogi u križu gledaju i otkupljujuću snagu od ljudskih grijeha. Ali moramo napomenuti da je Bog ljubio čovjeka i prije križa i da mu je opraštao. **Križ, dakle, ne uzrokuje oproštenje naše krivice, nego to oproštenje očituje. On nam otkriva praštajuću Božju ljubav. Kad gledam na križ i na njemu vidim Isusovu ljubav u kojoj ustrajava do kraja čak i prema svojim ubojicama, u meni se tada razrješuju blokade krivnje i grijeha, ja tada mogu povjerovati ne samo razumom nego i srcem u to da mi Bog oprašta, da u meni nema ničega što se ne bi moglo preobraziti Božjom praštajućom ljubavi.**

Križni put

Svaki naš vjeronaučni susret išao je prema tome da boje upoznamo Isusa i da nam svaka slika o Isus bude jedan putokaz prema njemu.

Večeras ćemo zajedno moliti križni put. Vjerujem da je svatko od vas barem nekoliko puta u životu prisustvovao na pobožnosti križnoga puta. Kršćanska je pobožnost od davnine usvojila promatranje križnog puta kao povlašteni put do Isusa.

Naša je želja da gledajući Isusa na njegovom križnom putu naučimo prihvaćati naš životni put. Ovih četrnaest postaja samo su prilika da se uoče vrata iza kojih čeka Isus Krist. One su poticaj i putokaz kako u svakoj situaciji svoga života otvoriti vrata za susret s Isusom.

Da je takvo tumačenje ispravno, svjedoče nam Isusove riječi: «Tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom ne može biti moj učenik!» Isusov se, dakle, učenik može biti ukoliko se prihvate križevi života i ide za Isusom. Pitamo se gdje Isus stanuje, možemo mirno odgovoriti: tamo gdje čovjek u Isusovo ime prihvaća križ.

Križ u životu jest sve ono što križa naše planove, a donosi Božje. Križ je tamo gdje se traži odricanje naše volje i prihvaćanje Božje. Križ je patnja, trpljenje u fizičkom i psihičkom smislu. Križ je prihvaćanje sebe i života onakvim kakav jest. Križ je prihvaćanje drugih ljudi i kad su nesimpatični, protiv naših očekivanja i kad nisu naših nazora. Križ je kad se treba odreći svojih uvjerenja protivnih uvjerenju Božje riječi. Križ je izlaženje iz naše logike u Božju logiku. Naša je logika: «Blago bogatašima imaju od čega živjeti i radovati se.» Međutim, Božja je logika: «Blago siromasima duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko.» Križ, dakle, križa, negira našu logiku i dovodi Božju logiku u naš život.

U križu je važno i uskrsnuće, a ne samo umiranje. Isus zato traži da se radujemo križu: «Blago vama kad vas zbog mene pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!» Sveti Jakov piše: «Pravom radošću smatrajte, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje, znajući da prokušanost vaše vjere rađa postojanošću.» «A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet i ja svijetu.»

Uvod u križni put

Pozdravljam te večeras, raspeti moj Isuse, ispred zajednice mladih. Okupili smo se ovdje kako bismo zajedno s tobom krenuli tvojim križnim putem sve do Kalvarije. Želimo te iz blizine promatrati u tvom hodu s križem, kako bismo i sami otkrili važnost prihvaćanja križa u životu. Možda ćeš pomisliti da je ovdje okupljena neka jako pobožna zajednica mladih, koja se odrekla večernjeg izlaska, kako bi krenula za tobom stopama tvoga trpljenja. Iskreno, Isuse, mi se plašimo križa, ne razumijemo ga, željeli bismo ga izbjeći i odbaciti, ali možda nas upravo strah tjera da izbliza promatramo ludost križa.

Pronalazim se sada u liku tvojih uplašanih učenika koji su se nakon razapinjanja razbježali svako na svoju stranu. Dvojica od njih krenuli su na put prema Emausu, a ti si im se približio na skriven način te im počeo tumačiti Pisma objašnjavajući važnost križnog puta, smrti i uskrsnuća. Za vrijeme tvoga govora oni su šutjeli, a svaka tvoja riječ dodirivala je njihova srca koja su gorjela.

Učini, molimo te, Isuse večeras da kroz svaku postaju križnog puta prepoznamo i naš životni put. Protumači nam smisao patnje, padova, ustajanja, osude, smrti i boli te nam podaj tu milost da osjetimo kako naša srca gore od zahvaćenosti tvoje ljubavi.

Dosta je! Pozivaš nas da uzmemo svoj križ: vrijeme je da se krene.

Pripremio: Domagoj Matošević